

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. V. Alia argumenta contendunt beatitudinem formalem in actu
voluntatis consistere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

aliqua sub illo genere esse individua, quæ in perfectione superent quæcumque individua generis inferioris; licet aliqua individua hujus generis superare possint aliqua individua superioris.

V. Seraphini in via eliciunt perfectiores operationes, nempe amoris, quàm Cherubini.

Ad tertiam ejusdem minoris probationem bene respondet Vasquez l. 2. d. II. cap. 8. n. 46. supremum ordinem, quem Seraphinorum dicimus, ac majoris gloriæ participes esse intelligimus, & secundum Cherubinorum nuncupatum, non penes actus intellectus & voluntatis, quos nunc habent in patriâ, sed quos in viâ eliciunt appellationem sortitos esse; actus autem voluntatis in viâ, per quos meruerunt, & præcipue charitatis, seu amoris Dei super omnia, præstantiores fuerunt actibus scientiæ, sive naturalis, sive supernaturalis, ut fidei. Nunc verò in cælo actus intellectus in Cherubinis superant actus voluntatis, etiam in Seraphinis; horum tamen visio est perfectior visione Cherubinorum.

VI. Non semper illud est melius, cuius oppositum est pejus.

Ad quartam dico, falsum esse quod illic assumitur, nempe illud universum esse melius simpliciter, cuius oppositum est pejus aliquid namque est malum alteri, non præcisè quia forma opposita qua privat, est bona, sed interdum quia est magis debita subjecto: sic enim licet unio hypostatica sit entitativè & physicè perfectior visione beatificâ, privatio tamen visionis majus nobis esset malum, quàm privatio unionis hypostaticæ; sine hac quippe simpliciter beati esse possumus, non tamen sine illâ. Cum itaque in viâ incumbat nobis obligatio amandi Deum, non tamen eum videndi, majus malum est, hoc sensu odium Dei quàm illius ignorantia, vel error aliquis circa ipsum.

Non illius quod est melius, sed illius quod est magis debitum privatio est peior.

VII. Alia inter visionem beatificâ & amorem Dei comparatio.

Addo ulterius cum Suario l. 2. d. 6. §. 1. n. 58. in alterâ vitâ privationem visionis esse majus malum privatione amoris, etiam quoad formas positive contrarias, errorem scilicet & odium, entitativè præcisè & physicè consideratas, seu prout abstrahunt à moralitate vel libertate: sub hac enim ratione pejus est & gravius peccatum odium Dei, quàm error circa ipsum, seu hæresis, at hoc modo opponuntur amoris & scientiæ Dei in viâ, non in patriâ, ad fidem enim & amorem in viâ spectat, ut hæc vitia repriment.

SECTIO QUINTA.

Alia argumenta contententia Beatitudinem formalem in actu voluntatis consistere.

I. Non omne illud quod quomodocumque ordinatur ad aliud, est hoc imperfectius.

ARGUIT Scotus secundò: visio clara Dei ordinatur ad amorem & fruitionem Dei, non econtrâ; nam ut ait S. Anselmus lib. 2. cur Deus homo, cap. 1. Perversus ordo est amare ut intelligas, rectissimus verò intelligere ut ames; ergo visio beatifica ad amorem beatificum ordinatur tanquam ad finem, & consequenter hic est illâ perfectior. Respondeo cum Patre Vasquez d. II. c. 9. num. 57. non omne illud, ad quod aliud quomodocumque ordinatur, esse illo perfectius: hoc enim modo causa omnis efficiens ordinatur ad suum effectum; & tamen si univoca sit, est æquè semper perfecta ac effectus; si æquivoca, perfectior.

II. Offenditur non esse semper illud per-

Ratio autem est, hoc namque modo quicquid ad aliud est quovis modo utile, dicitur ad illud aliquâ ratione ordinari & referri, cæto multò sit

illo perfectius, unde & Dei omnipotentia dici hæc ratione potest ad res creatas referri. Secundariò itaque tantum refertur visio beatifica ad amorem, & causa quævis ad effectum, qui proinde vocari possunt finis harum secundariis, simpliciter verò & primariò visio est finis amoris, sicut & causa finis est effectus, & cuiusvis passionis seu propretatis essentia; ad hæc enim ultimò referuntur & simpliciter, licet secundum quid causa referatur ad effectum, ut natura humana aut Angelica ad suas operationes, & essentia ad passionem, ut dictum est, & bene declarat Vasquez citatus num. 55. ubi optimè explicat quomodo dictum illud, finis præstat eis que sunt ad finem intelligi debeat de eo solum, quod est finis simpliciter, cum experientia constet multa referri secundariò ad res læsè imperfectiores.

folius, ad quod aliud ordinatur.

Multa secundariò referuntur ad res se imperiores.

Visio ergo in patriâ est simpliciter perfectior amore, & quid illo absolute expetibilis, utpote summa Dei gloria creata, nempe clara cum laude de notitia, quæ est definitio gloriæ; per visionem enim clarè cognoscitur Deus sicuti est, & illius perfectiones immediatè percipiuntur, ac perfectissimo modo à beatis veluti extolluntur. Ad Sanctum Anselmum dicendum cum Soto in 4. Disp. 49. q. 1. art. 3. loqui cum solummodo de cognitione & amore viæ, ubi amor feu charitas, utpote habens connexionem cum gratiâ, est cognitione viæ, seu fide perfectior; unde etiam videtur esse hæc simpliciter melior & expetibilior, etiam physicè.

III. Visio in patriâ est melior præstantior, & absolute expetibilior amore.

Arguit Scotus tertio: beatitudo esse debet ultima nostra perfectio, ergo consistit in solo amore; hæc enim est ultima nostra operatio & perfectio, non visio. Sed contra, ergo nec in amore constitui potest beatitudo, cum sicut amor consequitur ad visionem, ita alii etiam actus & effectus naturaliter sequantur ad amorem. Dicit ergo solet, non in eo quod quomodocumque est ultimum, seu ultima operatio & perfectio, consistere beatitudinem, sed in eo quod ita est ultima perfectio, ut non sequatur ad aliud tanquam proprietas; amor autem beatificus, ut dici solet, sequitur ad visionem, ut passio & proprietas ad essentiam: quod quo pacto intelligendum sit postea dicitur.

IV. Quævis amor beatificus sequitur ad visionem, non tamen inde sequitur beatitudinem non consistere in visione.

Arguit idem quarto: nisi amor beatificus sit essentialis beatitudo, sequitur si quis videret Deum clarè, & eum non amaret, fore illum nihilominus beatum; quod tamen valde videtur mirum. Hæc obiectio ad summum probat beatitudinem, non in solâ visione consistere, ita ut amor tanquam partiale illius constitutum excludatur, de quo postea, non tamen probat intentum Scoti, beatitudinem scilicet in solo amore sitam esse.

V. Dicitur si in amore non consistat beatitudo, qui Deum in cælo videt, & non amat, postea, fore beatum.

Vasquez itaque citatus cap. 10. num. 60. & alii, qui beatitudinem essentialem in solâ visione constituunt, in eo casu hominem illum vel Angelum dicunt fore essentialiter beatum: in quo minus consequenter loquitur Soto id negans, cum in hac opinione haberet totam essentiam beatitudinis. Notant ergo rationem, seu conceptum alicujus rei diversimodè sumi posse: primò essentialiter, ita ut quacumque parte ablata, res ipsa pereat: sic materia, forma, & unio sunt de conceptu hominis, utpote quarum vel unâ ablata, homo destruitur, idem est de conceptu dualitatis, similitudinis, & cæteris hujusmodi. Alio modo sumitur conceptus alicujus rei integraliter: sic manus, pes, & alia quævis pars corporis, & dispositiones etiam organice sunt de conceptu hominis

VI. Conceptus multi illam fore essentialiter beatum.

Rei ab ipsa conceptus sumitur diversimodè, scilicet, integraliter, & integraliter.